

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Навчально-науковий інститут «Кіберпорт»
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Андрющенко Ірина Сергіївна

Вища освіта – спеціальність Фінанси

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка методичних розробок;
- співавторка низки тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0505709827	електронна пошта	andryschenkoira@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: -

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування системи знань щодо управління бюджетними ресурсами, організації бюджетного процесу на державному і місцевому рівнях, формування і аналізу документів, які використовуються на всіх стадіях бюджетного процесу.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, дискусії, аналіз проблемних ситуацій
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- розумінням засад бюджетного устрою і принципів побудови бюджетної системи України (ЗК02, ЗК05, ЗК08, СК01) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; - розуміння взаємодії Державного і місцевих бюджетів (ЗК02, ЗК05, ЗК08, СК01, СК02, СК03, СК05, СК08) / індивідуальні завдання, практичні завдання, опитування та співбесіди - здатність аналізувати: доходну та видаткову частини бюджетів, джерела покриття дефіциту бюджету, формування, управління та повернення державного боргу; (ЗК02, ЗК05, ЗК08, СК01, СК03, СК05, СК08, СК13) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; - набути теоретичних і практичних знань щодо методів та джерел формування доходів місцевих бюджетів і їх видатків; (ЗК02, ЗК05, ЗК08, СК01, СК02, СК03, СК05, СК08, СК13) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; - аналізувати статистичні показники у динаміці, здійснювати фінансові розрахунки (ЗК02, ЗК05, ЗК08, СК01, СК02, СК03, СК05, СК08, СК13) / індивідуальні завдання, практичні завдання, опитування та співбесіди
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	уважність, вчасне виконання завдань, активність, індивідуальна та командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетентності	ЗК01.	Здатність до пізнання, абстрактного мислення, системного аналізу через матеріалістичне сприйняття і критичне осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях	Програмні результати навчання	ПР01.	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
	ЗК02.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		ПР04.	Здатність визначати напрямки максимізації ефективності процесу формування, розподілу та контролю за використанням ресурсів на рівні держави та підприємств різних форм власності
	ЗК05.	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.		ПР05.	Знання та розуміння логіки проведення сучасних кількісних та якісних досліджень в сфері фінансів, банківської справи та страхування
	ЗК08.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		ПР07.	Розуміти принципи, методи та інструменти
	СК01.	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію			

	макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК13. Здатність застосовувати знання методів та інструментів державного регулювання фінансових систем та володіти технологіями роботи на фінансовому, страховому, інвестиційному та фондовому ринках.		державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР011. Володіти навичками усної і письмової презентації результатів власних досліджень рідною та іноземною мовами
--	---	--	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ І ПРИЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТУ. ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО УСТРОЮ

Лекція 1.	Бюджетна система України.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Бюджет як економічна категорія. Сутність та структура бюджетної системи. Принципи організації бюджетної системи. Бюджетна політика держави.	Самостійна робота	Взаємозалежність між ВВП і бюджетом. Сучасні погляди представників фінансової науки щодо бюджету та державних фінансів.
Лекція 2.	Профіцит бюджету. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.	ПЗ 2	Бюджетний профіцит. Бюджетний дефіцит, його види. Причини виникнення бюджетного дефіциту.		Основні заходи щодо зниження бюджетного дефіциту. Зарубіжний та вітчизняний досвіди фінансування дефіциту бюджету.®
		ПЗ 3	Методи фінансування дефіциту. Внутрішні запозичення. Зовнішні запозичення. Наслідки бюджетного дефіциту.		

Лекція 3.	Управління державним боргом.	ПЗ 4	Сутність, необхідність та стадії управління державним боргом. Управління внутрішнім державним боргом України. Управління зовнішнім державним боргом України. Управління гарантованим державою боргом в Україні.		Проблеми і напрями удосконалення управління й обслуговування державного зовнішнього боргу України. Боргова безпека держави.
МОДУЛЬ 2. СИСТЕМА ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ					
Лекція 4.	Система доходів бюджету.	ПЗ 5	Доходи бюджету: сутність та види. Доходи Державного бюджету України: сутність та види надходжень. Бюджетна класифікація доходів державного бюджету та методи їх залучення.	Самостійна робота	Неподаткові доходи бюджету, їх характеристика. Доходи від власності та підприємницької діяльності. Доходи від операцій з капіталом. Доходи рентного характеру. Інші неподаткові доходи бюджету.
Лекція 5.	Система видатків бюджету.	ПЗ 6	Сутність, структура та класифікація видатків бюджету. Бюджетне фінансування: принципи, форми та методи організації.		Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку. Оптимізація структури видатків бюджету, її критерії.
		ПЗ 7	Кошторисне фінансування видатків бюджетних установ.		
Лекція 6.	Місцеві бюджети. Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання.	ПЗ 8	Місцеві бюджети як ланка бюджетної системи. Доходи, видатки та кредитування місцевих бюджетів.		Поняття децентралізації та її види. Бюджетна децентралізація в Україні у контексті європейських тенденцій.
		ПЗ 9	Сутність міжбюджетних відносин, їх характеристика та регулювання. Порядок надання міжбюджетних трансфертів.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21 2. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 1. Бюджетна система України : навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с. 2. Інтернет-сайт Верховної Ради України. – URL: https://zakon.rada.gov.ua. 3. Інтернет-сайт Міністерства фінансів України. – URL: https://www.mof.gov.ua/uk. 4. Інформаційний портал «Мінфін». – URL: https://minfin.com.ua. 5. Державний веб-портал бюджету для громадян. – URL: https://openbudget.gov.ua/	Методичне забезпечення	1. Матеріали в системі Moodle: http://moodle.btu.kharkiv.ua

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.